

Castell de Sant Ferran

Berga

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Nucli urbà
Emplaçament Al capdamunt del nucli urbà de Berga, sota de la muntanya de Queralt.

Coordenades:

Latitud: 42.10624
Longitud: 1.84583
UTM Est (X): 404573
UTM Nord (Y): 4662217

Classificació

Número de fitxa 08022 - 29
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Medieval
Segle XI
Estat de conservació Dolent
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs inspire: National Monument Record – Defensa
Observacions protecció: BCIN R-I-51-5204.
Data aprovació: dv., 22/04/1949 - 12:00
Accés Fàcil
Ús actual: Altres
Titularitat Pública
Titular: Consell Comarcal del Berguedà, carrer Barcelona, 49, 3r
Fitxes associades:
[Secció de les Guerres Carlines del Museu Municipal de Berga](#)
Autoria de la fitxa Albert Rumbo Soler i Isaac Soca Torres.

Descripció

Fins als anys 1940 encara eren visibles les principals estructures i edificacions del castell. Malauradament, les remodelacions efectuades posteriorment van esborrar la major part dels vestigis més antics. Actualment només podem constatar que es troba sobre un turó allargassat, vorejat al nord per la riera de Metge; a migdia, s'hi esglaonen les cases de la Berga antiga. Les fotografies de començament de segle deixen entreveure uns sòlids murs amb merlets i altres construccions, avui difícils de datar a causa del gran nombre de modificacions i ampliacions que ha patit al llarg de la seva història. Hom creu que del castell originàriament bastit per Pere de Berga només en resten uns fragments de mur (d'uns 9 metres de llarg, per 2 metres d'alt i 0'5 metres d'ample) en un turó proper al castell actual i on en època carlina s'hi edificà una fortificació accessòria. Aquests murs són formats per carreus molt irregulars i altres de més ben treballats a les cantoneres.

Observacions:

Al Museu Municipal de Berga hi ha una col·lecció molt important de plànols i maquetes dels edificis projectats al llarg del segle XIX.

Història

Hom ja documenta el castell al segle XI, a mans dels comtes de Cerdanya. Al segle XII es cedí a Hug de Peguera i, posteriorment, aquest el va vendre a Pere de Berga. Als segles XII i XIII començaren les ampliacions, que continuaren durant els segles posteriors. És també als segles XIV i XV quan es construïren les muralles de Berga, que connectaven directament amb el castell. La situació estratègica que ocupa dins de la ciutat, de la comarca i com a punt de pas obligat cap als Pirineus el convertí en escenari de molts conflictes entre els segles XVI-XVIII, cosa que provocà diferents i successives destruccions i remodelacions. La Guerra del Francès el deixà molt enrunat. Amb les Guerres Carlines es constituí com a una forta plaça militar i fou totalment reconstruït. Immenses construccions canviaren totalment la seva fesomia: noves torres, muralles, fortificacions annexes, etc. Després de la darrera Guerra Carlina s'abandonà fins que el 1928 fou subhastat públicament i acabà en mans de particulars. Durant els anys posteriors a 1940 es volgué convertir, amb molt poca fortuna, en un nucli residencial i hotelier, cosa que desvirtuà el seu aspecte. El 1988 passà a mans del Consell Comarcal del Berguedà, que féu els possibles per recuperar-lo i dignificar-lo com a edifici.

Bibliografia

AADD: Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, Barcelona, 1994, pàgs. 30-32. BERNADICH, Anna; ROTA, Montserrat; SERRA, Rosa: Guia d'art del Berguedà, Berga, 1991, pàgs. 48-49. CASELLAS, Isabel; ROSINYOL, Josep M.; SANTANDREU, M. Dolors: Castells medievals del Berguedà (1), Berga, 1998, pàgs. 26-29. HUCH i GUIXER, Ramon: Notes històriques de la ciutat de Berga, Barcelona-Berga, 1994, pàgs. 80-84. PEÑARANDA, Francesc: "Restauració del castell de Sant Ferran", El Vilatà, 82, agost-setembre 1990, pàg. 11. ROTA, Montserrat: "El castell de Sant Ferran", El Vilatà, 64, juliol 1988, s/p. SANTANDREU i SOLER, M. Dolors: "Els castells del Berguedà en un document de 1309", Revista del Centre d'Estudis del Berguedà, 1, 1982, pàgs. 101-108. SANTANDREU i SOLER, M. Dolors: "Castell de

Berga", dins Catalunya Romànica, vol. XII: El Berguedà, Barcelona, 1985, pàgs. 122-125. SERRA, Rosa:
"La ciutat al segle XIX i als primers anys del segle XX", L'Erol, 25, tardor-hivern 1988, pàgs. 99-111.

